

Di Wunermeln **Hur'ling di Saalt iin ön di Nuurdsee kām**

En Staatji, üs Techting āpskrewen fan Kai Klint, 29. Juli 2010

Di ārem Drēng

En Drēng heer't ring, hi es ön Nuar,
Skel kum söner sin Aalern klaar.
Wan üder Jungen laap tö Kram,
Kaapi Lakrits* en Bontjis jam,
Da staant hi gans binauet diar;
Hat waant des Tjap hok Skelinger.

Diar staant he nü, üüs litje Peer: Hoken ken help, hur jeft dit Reer?

Bi Mootji

Sa lapt hi tüs, tö Mootji hen,
Hi skrualet gurtem üs fan Senen:
„Och Mootji, och, hat wiar dach gur,
Me Daalers en en Jen fan d' Nuar.
Ik wel faar üt, üp hoogi See,
Biluki me di Wārel diarbi.
En wan da weder tüs ik sen,
Bring ik Di Daalers söner Jen.“

Grootmooter, jü forstuunt di Sen,
Jü siket en gair tö höör Kaamer hen.
Söner Hast, gans litjem, saacht
Fo jü üt höör Kest wat braacht.

Di Drēng teenkt: „Mann, dit waarit lung.
Es bi dös Kraam wat Gurs diarmung?“

Di Meln

Jü bringt en Meln fan ualing Tir'n,
Di Drēng teenkt: „Wat skel di dach jir?“
„Wat skel ik bluat me san ual Meln?
Di Mensken lachi, 't uur di Hel.
Wiis sa gur, bihual dit Dings,
Diarfan kumt wes en seeker Rings.“***
Man hiir nü, wat sin Mootji swaaret:
„Sa ring, üs 't ütsjocht, es di gaar ek.
Dü weetst ek, wat des Meln ken dö, sa wiis man stel en harki tö.“

Wat di Meln sa ken

„Skel di Meln wat fuar Di maak',
Sairst Dü des üp Sölring Spraak:
Akel, Dakel Dumeldai, drai me alis, wat ik mai
En da grent di Meln üp Stair
Alis fuar Din Makelkhair.
Skel Di Meln da weder üt,
Sairst Dü bluat: *Nü hual Din Snüt.*
Man dit, min Drēng, es Di tö wensken:
Fortel dit ek tö üder Mensken.
Wan d' dach wat sairst, es't ek sa gur,
Ken tö Di kum Kraankhair en Nuar.“
„Hip hip hurra“, sair da di Drēng,
Dit es jaa gans en faini Ding.
Mootji, ik wenski Di gur Tiren,
Ik wel nü üt tö Lön en Liren.“
Nü fo Grootmooter jit en Taatji:
„Ik skel nü langs, Faarwel, min Mootji!“

Haalit sin Kluadern dial fan boowen, da lapt he straks hentö di Haawen.

Di Heuer

„Gur Dai“, sair hi tö di Koptain,
„Wel üp Din Skep, dit wiar man fain.
Dü brükst mi nönt diarfuur bitaali,
Ken Iit en Drink uk salev haali.“

Dit pasit di Koptain man gur,
Sin Skep, dit es al lung ön Nuar.

Hi sair: „Mín Drēng, dit es en Uurt, nü wiis sa gur en kum ön Buurt.“

Üp Skep

Üp Skep, wat nēmt wiar „Gode Tied“,
Heer nemen sa rocht wat tö iit.
Di kniipig Koptain wel ek fuul dö.
Üüs gur Drēng teenkt: „Diar help ik nü.“

Hi trapet stel, gans müskistel,
Om di Huk, haalet di Meln.
En sair tö des: „Ik maat** sa hol
Di Telers en di Gleesen fol.“
Sair „Akel Dakel Dumeldi...“,
Di Hunger es metjens forbi.

Hat es üs ön Lailakerlön:
En mal fol Staal fo ark' jen dön:
Mārig, Aast en Snoopkraam uk,
En Früchtboom wukset üt di Huk.
Sjokilaat, Aapler en Grat,
Bit dat di leest sair: „Ik sen sat.“

Da gair di Drēng tö Meln üt, sair litjem tö des: „Hual Din Snüt.“

Di Koptain

Di Koptain sair: „Sket me fortel,
Hur heest Dü di, Din Wunermeln?
Ik wel nü Hen en Ris diartö,
En Din Meln, di skel dit dö."
Wat skel üüs litj Gast nü maaki?

Di Drēng teenkt: „Wārem Ris en Hen,
Dit bring tö di Koptain ik hen.“
Des es man diaraur ek töfreer,
„Di Meln üt!“ - Dit es, wat hi sair.
Sa haalit Peer truurig sin Skat,
Man Koptain Piet es lung ek sat:
Hi belket luas: „Iipen Din Mür!
Wat sair em fuar Iiten en Liköör?“
Hi harket gur hen, wan Peer litjem sair:
"Akel Dakel Dumeldai, ene mene drai,
Ik wenski me üp Stair alis..."

„Dit leengt“ sair hi da tö di Drēng: „Gung öner Dek, Dü kenst forswinj.“ .

Junk Nacht

Üüs Peer gair truurig üt üp Dek
Bi Nacht, teenkt bluat: Di Meln es wech.
He klaaget gurtem „Mootji gur,
Din Jungensjung es mal ön Nuar.
Di Meln heer di Koptain nü fingen“
En des, di es höm eeder gingen.
Di Koptain nemt fan achtern höm hoog bi di Jak,
Smit ön hoog Böög höm üt -- „Swum, Dümelak.“

Di Koptain en di Meln

Di Koptain lacht: „Ik haa di Meln.

Nü wel ik wat tö iit bistel.“

Di fülfatig Gast gair waker tö benen,

Wel jit wat Saalt haa fuar sin Hen.

Sair „Akel Dakel Dumeldai, ene mene drai,

Ik wenski me üp Stair Saaltkuurners, - fuul, ei ei“.

Hat knäset en knaket, di Meln grent luas,

Smit Saalt üt, en Piet teenkt: „Wat en Spaas.“

Hi kauet sin Hen en sair bitö:

„Nü es't inoch, hat leengt me nü.“.

Des gurt Koptain, höm waant dit rocht Uurt,

Di Meln grent sin Ünlek, di Tiren uur' suurt.

Saalt söner Jen

Di uurual Meln grent waker fört'

Saaltkuurner riiset fan aural ön Böört.

Nü uur di Koptain sa lungsem ārig.

„Dü sket nü āphual, ik wel Mārig!“

Saalt, fuul Saalt – tö fuul fuar't Skep,

Di Meln grent stuur förter me klep klep.

Grent Ten'n fan Saalt , dit Skep uur mal swaar.

En Piet skrualet üt: "Düüwelsmel, es dach waar!".

Di Koptain slair me di Deegen di Meln,

En wat kumt diarfan? Tiin litj Melner.

Di Melner, knäse en kraake en knakt, grent' Saalt, en di „Gode Tied“ knakt ön di Takt.

Faarwel, „Gode Tied“

Nü uur fan't Saalt dit Skep sa swaar,

Di Weeter ken et drai ek muar.

Hat saket me Müs en Man tö Grün, di gitsig Koptain skel sin Jen nü finj.

Di litj Melner

Di Melner sen gingen me dial tö di Grün,
En diar gren ja Saalt, bit hentö des Stün.
Ja hual oler āp, en nü es dit wes,
Dat arkenjen weet, huraur't Saaltweeter es.

Swumi

Nü wet Dü jit weet, wat es uur'n me di Drēng:
Hi es swümen sa lung, en hi teenkt hōm: „Nü leengt't.“
Hat bigent al tö daagin, wan en Holtbualk swumt ön.
Hi seet hōm diarūp, lukit üt: „Diar es Lön!“

Mootjis Hüs

Fan fiirens al sjocht hi di Skostiin raakin,
En diaraur blinket di Miarenstiarn.
Litj Peer wel sin Wai nü wat gauer maaki,
Wel kööki Kofi fuar Mootji des Miaren.

Epilog

Binai, dat ik des jir auriiten heer:
Iin ön sin Fek, wat fent hi diar?
En gurt masi Daalers, ik sii, üs dit wiar.

**) Iin ön't Uurterbok staant „Suurt Stek“.
Wü haa man üs Jungen, ön di Soowentiger Jaaren, aaftinoch „Lakritz“ bi Martji Bleicken of Anni Kruse („Bi Bleicken“)
ön Muasem koopit.
Wü snakit Dütsk, man ja swaarit üp Sölring en brükt diarbi dit Uurt „Lakrits“.
Ik haa me bluat en Sölring Bokstabiaring diarfuur üttaacht.*

****) „Ik maat sa hol“ skel normaalerwiis noch „Ik mai sa hol“ jit.
Min Faader keent dit man fan sin Jungenstir üs dit wat hi sair, wan he wat gans āpskailig hol haa wel.*

*En bi des:
Rocht fuul Dank hentö min Faader fuar sin emhartig help.*

****) Bi Techtinger skel em di Uurter somtirs en bet önpasi.
„Rings“ es en substantiwiarti Adjektiif, sa üs ön „Diar ken ek fuul Gurs fan kum.“*